

але є першим кроком до успішної організації обліку капітальних інвестицій у межах інноваційної діяльності будь-якого підприємства для забезпечення ефективності управління підприємством. Оптимізація облікових методів, інтеграція сучасних технологій і вдосконалення нормативної бази сприятимуть підвищенню прозорості фінансової звітності та привабливості підприємств для інвесторів.

Література:

1. Смоквіна А.Г., Попович К.Ф. Організаційні аспекти щодо формування облікової політики інноваційних витрат на капітальні інвестиції. *Бізнес Інформ*. 2020. № 9. С. 205-211.
2. Ярмолюк О.Ф., Шишка Р.О. Організаційно-методичні аспекти обліку капітальних інвестицій. *Облік і фінанси*. 2019. № 1. С. 71-82.
3. Potryvaieva N., Kozachenko L., Nedbaylo I., Nesterchuk I. Digitization of Accounting in the Management of Business Processes of Enterprises of the Agro-Industrial Complex: *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*. 2022. № 26 (1). P. 79-88. [https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26\(1\)-8](https://doi.org/10.56407/2313-092X/2022-26(1)-8) (date of access: 25.11.2024)

УДК 657.6

Рагуліна Анастасія

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Науковий керівник – Дубініна Марина

доктор економічних наук, професор

завідувач кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

АУДИТ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

У сучасному бізнес-середовищі корпоративна соціальна відповідальність (КСВ) стала невід’ємною складовою успішної та стійкої діяльності компаній. Умови глобалізації та підвищена увага громадськості до соціальних і екологічних питань вимагають від бізнесу дотримання не тільки економічних, але й етичних, екологічних і соціальних стандартів. Корпоративна соціальна відповідальність охоплює широкий спектр ініціатив, таких як підтримка місцевих громад, забезпечення справедливих умов праці, зниження негативного впливу на навколишнє середовище та створення цінностей для суспільства.

Однак для того, щоб компанія могла ефективно впроваджувати КСВ і отримувати з неї користь, необхідно регулярно оцінювати її вплив та результати. Аудит корпоративної соціальної відповідальності відіграє важливу роль у цьому процесі. Він допомагає оцінити, наскільки компанія відповідає заявленим цілям у сфері соціальної відповідальності, виявляє потенційні ризики та надає рекомендації для покращення діяльності в цьому напрямку.

Аудит КСВ полягає в детальному аналізі соціальної, екологічної та

етичної діяльності компанії з метою оцінки її відповідності встановленим стандартам, політикам та практикам. Це інструмент, який допомагає компаніям не лише відповідати вимогам суспільства, але й формувати позитивну репутацію та забезпечувати стійкий розвиток.

Головною метою аудиту КСВ є об'єктивна оцінка того, як компанія реалізує свою політику в сфері соціальної відповідальності, і чи відповідає ця політика внутрішнім стандартам компанії, міжнародним вимогам та очікуванням зацікавлених сторін. Це дозволяє не тільки виявити поточний рівень відповідальності, але й знайти можливості для його покращення, що позитивно вплине на репутацію компанії та її стійкість у довгостроковій перспективі.

Основні завдання аудиту КСВ можна визначити наступним чином [1, с.181]:

- оцінка відповідності КСВ міжнародним стандартам і внутрішнім політикам компанії. Це включає перевірку того, як політика компанії щодо соціальної відповідальності відповідає міжнародним стандартам, таким як ISO 26000 (керівні принципи соціальної відповідальності) або принципи глобальної звітності GRI (Global Reporting Initiative). Аудит також оцінює, наскільки успішно компанія реалізує свої власні політики в цій сфері;
- вимірювання впливу діяльності компанії на довкілля та суспільство. Один із ключових аспектів аудиту КСВ – це оцінка екологічного та соціального впливу бізнес-операцій компанії. Це може включати аналіз екологічних ініціатив (наприклад, програми з енергоефективності, скорочення викидів або управління відходами), а також соціальних програм (підтримка місцевих громад, захист прав працівників, благодійність тощо);
- перевірка дотримання етичних стандартів. Етична складова бізнесу відіграє важливу роль у формуванні довготривалих відносин з партнерами, клієнтами та співробітниками. Аудит перевіряє, чи дотримується компанія встановлених норм і правил етичної поведінки, наприклад, у сфері прав людини, рівних можливостей, запобігання корупції та захисту даних;
- ідентифікація ризиків та слабких місць у сфері КСВ. У процесі аудиту важливо виявити можливі ризики, пов'язані з недотриманням політики соціальної відповідальності. Це можуть бути ризики, пов'язані з екологічними проблемами, порушеннями прав людини або незадовільними умовами праці;
- розробка рекомендацій для покращення політики та практик КСВ. Аудит КСВ дозволяє виявити слабкі місця в стратегії компанії та надати конкретні рекомендації для її покращення. Це можуть бути рекомендації щодо розширення соціальних програм, вдосконалення екологічних ініціатив або посилення етичних стандартів.

Процес аудиту КСВ складається з кількох етапів, кожен з яких спрямований на всебічну оцінку діяльності компанії у сфері соціальної

відповідальності [2, с. 176]. Ці етапи забезпечують структуру та послідовність у проведенні аудиту.

Перший – підготовка до аудиту. На цьому етапі визначається мета аудиту, обсяг дослідження, а також методи оцінки. Також відбувається призначення відповідальних осіб, які будуть займатися аудитом. Компанія повинна підготувати всі необхідні документи, включаючи звіти про КСВ, внутрішні політики та інші матеріали, що стосуються соціальної відповідальності.

Другий – оцінка політики та документів компанії. Аудитори перевіряють документи, що стосуються КСВ компанії: стратегії, екологічні звіти, кодекси етики, програми соціальної допомоги та інші. Також здійснюється перевірка відповідності цих документів міжнародним стандартам та національному законодавству.

Третій – збір даних та оцінка впливу діяльності компанії. Важливим етапом є збір даних щодо фактичної діяльності компанії у сфері КСВ. Це може включати інтерв'ю зі співробітниками, анкетування клієнтів або постачальників, аналіз фінансових і нефінансових показників. На основі цих даних проводиться оцінка впливу бізнесу на суспільство та довкілля.

Четвертий – аналіз та інтерпретація отриманих даних. На цьому етапі аудитори порівнюють фактичні результати діяльності компанії з її заявленими цілями та політиками. Оцінюється, наскільки ефективно компанія виконує свої зобов'язання перед суспільством та довкіллям.

П'ятий – складання звіту про результати аудиту. Після проведення всіх досліджень і аналізу даних, аудитори формують звіт, в якому надають свої висновки. Звіт включає як позитивні аспекти, так і виявлені недоліки у сфері КСВ компанії. Важливо, щоб у звіті були представлені також рекомендації щодо покращення ситуації.

Шостий – моніторинг впровадження рекомендацій. Після завершення аудиту компанія повинна впровадити рекомендації, надані аудитором, і здійснити моніторинг їх виконання. Це забезпечить покращення ефективності КСВ і допоможе уникнути повторення виявлених проблем у майбутньому.

Аудит КСВ є важливим інструментом для управління та розвитку компанії. Він дозволяє не лише оцінити поточний рівень соціальної відповідальності, але й виявити нові можливості для розвитку та покращення. Аудит КСВ сприяє підвищенню прозорості компанії та зміцненню довіри з боку зацікавлених сторін, таких як інвестори, клієнти, співробітники та місцеві громади.

Для компаній, що прагнуть бути конкурентоспроможними на міжнародному ринку, дотримання стандартів КСВ є необхідністю. В умовах, коли суспільство та інвестори все більше уваги приділяють питанням екологічної стійкості, прав людини та етичних стандартів, компанії, що ігнорують ці аспекти, можуть втратити довіру своїх партнерів і клієнтів.

Аудит КСВ допомагає виявити слабкі місця у стратегії компанії, пов'язані з її соціальною відповідальністю, та надає можливість оперативно виправляти ситуацію. З іншого боку, компанії, що регулярно проводять аудит КСВ, можуть

використовувати результати для покращення свого іміджу на ринку та підвищення довіри до бренду.

Аудит корпоративної соціальної відповідальності є важливою частиною управління сучасними компаніями. Він дозволяє забезпечити ефективну оцінку соціальної, екологічної та етичної діяльності компанії, виявляти ризики та недоліки, а також розробляти шляхи для покращення її відповідальності перед суспільством і довкіллям. Завдяки аудиту КСВ компанії можуть покращувати свої стратегії сталого розвитку, що допомагає не лише зберігати конкурентні переваги, але й сприяти позитивним змінам у світі.

Література:

1. Hnatyshynetal L. Corporate social responsibility audit. *Visnik L'vivs'kogo Natsional'nogo Agrarnogo -niversitetu. Ekonomika APK*. 2020. Vol. 27. P. 178-183.
2. Мазуренок О.Р., Плекан У.М. Соціальний аудит як інструмент оцінювання корпоративної соціальної відповідальності. *Інноваційна економіка*. 2019. № 3-4 (79). С. 174-179.

УДК 336.02

Рагуліна Анастасія

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Науковий керівник – Лугова Ольга

кандидат економічних наук,

доцент кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

ВПЛИВ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Малий та середній бізнес (МСБ) відіграє ключову роль у розвитку економіки будь-якої держави, а в умовах нашої країни він стає особливо значущим через низку соціально-економічних та політичних факторів. У розвинутих країнах частка малого і середнього бізнесу у ВВП складає близько 50-60%, натомість в Україні цей показник суттєво менший, але має величезний потенціал для зростання. МСБ забезпечує значну частку робочих місць, сприяє розвитку регіонів, посилює конкуренцію на ринку, підвищує інноваційність та адаптивність економіки до змінних умов.

Водночас, розвиток МСБ в Україні стримується багатьма факторами, серед яких вагоме місце займає податкова політика держави. Податкова система, яка має стимулювати економічний розвиток і залучати підприємців до активної діяльності, часто, навпаки, стає бар'єром. Це зумовлено високим податковим навантаженням, частими змінами податкових норм і правил, надмірною бюрократією, а також недосконалістю механізмів контролю і нагляду.

В Україні малий та середній бізнес здебільшого користується спрощеною